

Şor Türkleri yavaş yavaş ölüyor

Rusya topraklarındaki Sibirya'nın Kuzbass bölgesinde yaşayan Şor Türkleri yavaş yavaş ölüyor. Yapılan araştırmalara göre bölgedeki Şor Türkleri'nin nüfusu son 7 yılda yaklaşık yüzde elli oranında azaldı. Bunun nedeni ise bölgedeki kömür yatakları. Geçmişte ormanlık olan köylerde yaşayan Şor'lar, kömür madenciliği yüzünden kendi topraklarında ölüme terk edildi. Ormanlar ve temel haklar konusunda çalışma yürüten Avrupalı sivil toplum örgütü Fern ile Kömür Eylem Ağı'nın birlikte hazırladığı raporda yer verilen bilgiler, kömür madenciliği için ölümlerle baş başa bırakılan Şor Türkleri'nin yok oluşuna dikkat çekiyor. Şor'ların ölümüne neden olan bölgeden çıkarılan kömürün dördüncü büyük alıcısı ise Türkiye. Türkiye, yalnızca 2016 yılında Rusya'nın Kuzbass bölgesinden 10.4 milyon ton kömür ithal etti.

Ormanlar ve temel haklar üzerine çalışan Avrupalı Sivil Toplum Örgütü FERN ile Kömür Eylem Ağı (Coal Action Network) tarafından yayımlanan rapor, Güney Sibirya'nın Kuzbass bölgesindeki kömür madeni genişlemesinin bölgedeki Türk topluluklarından olan yerli Şorların yaşam alanları üzerindeki tahribatını ortaya koyuyor.

Güney Sibirya halklarından olan Şor Türkleri kömür madenciliğinin tehdidi altında yaşıyor

SİBİRYA'DA YAVAŞ ÖLÜM RAPORU KORKUNÇ GERÇEĞİ ORTAYA KOYDU

“Sibirya’da Yavaş Ölüm” başlığını taşıyan rapora göre, 2017 yılında Kuzbass’taki kömür üretimi, bir önceki yıla göre yüzde 6,2 artış gösterdi. Kuzbass’tan kömür ithal eden 21 ülkenin 11’ini Avrupa Birliği ülkeleri oluştururken, Sibirya Gümrük İdaresi’ne göre 2016 yılında Kuzbass kömürünün en büyük ithalatçıları sırasıyla şu ülkeler: Güney Kore, Japonya, İngiltere ve Türkiye.

fern

MAKING THE EU WORK
FOR PEOPLE & FORESTS

Slow death in Siberia

How Europe's
coal dependency
is devastating
Russia's forests
and indigenous
Shor people

Güney Sibirya halklarından olan Şor Türkleri kömür madenciliğinin tehdidi altında yaşıyor

Şor Türkleri kömür yüzünden yavaş yavaş ölüyor

KANSER, VEREM VE KALP HASTALIKLARI YAŞAM SÜRESİNİ AZALTIYOR

Kömür madenciliğinin ormanları nasıl tahrip ettiğini, Kuzbass'ın havasını, suyunu ve toprağını nasıl kirlettiğini ortaya koyan raporda, madenlerin yakınında yaşayan topluluklarda ortaya çıkan hastalıklar ve sağlık sorunlarındaki artışları gösteren kanıtlara da yer veriliyor. Raporda, kanser türleri, verem, kalp ve damar hastalıklarını kapsayan sağlık sorunlarının, yerel halkın beklenen yaşam süresinde azalmaya yol açtığı bilgisine yer veriliyor.

Sibirya'daki kömür ocakları içinde yaşayan halklarla birlikte ormanları yok etti

SON 7 YILDA ŞOR TÜRKLERİNİN NÜFUSU YÜZDE 50 AZALDI

İnanış ve yaşam biçimleri doğrudan buldukları çevreye göre şekillendiği halde genişleyen madencilik aktiviteleri yüzünden, kendi deyimlerine göre topraklarında yavaş bir ölüme teslim edilen yerli Şor Türkleri'nin tanıklıkları ve gerçek öyküleri raporun merkezini oluşturuyor. Yapılan hesaplara göre bölgedeki Şor nüfusu, son 7 yılda yaklaşık yüzde elli azalma gösterdi. Önceden ormanlık olan pek çok Şor köyü, madencilik yüzünden bugün yok edilmiş durumda.

Şorların nüfusu son 7 yılda yüzde 50 azaldı

Güney Sibirya'da yaşayan Şor Türkleri Şaman geleneğini yaşatan son topluluklardan Foto (Maxim Kiselyov)

TÜRKİYE EN BÜYÜK KÖMÜR İTHALATÇILARINDAN BİRİ

Kömür üretimi dünya genelinde düşüşe geçerken Rusya'da ise bir önceki yıla göre yüzde üç artış gösterdiği belirtiliyor. Dünyanın en büyük üçüncü kömür ihracatçısı olan Rusya'nın en büyük alıcılarından biri ise Türkiye. Şor Türklerinin de yaşadığı Kuzbass bölgesi, Rusya'nın toplam kömür üretiminin yüzde 59'unu sağlıyor ve Rusya'nın kömür ihracatının yüzde yetmiş altısı bu bölgeden geliyor. Türkiye, 2016 yılında Kuzbass bölgesinden toplam 10,4 milyon ton kömür ithal etti. Ayrıca Rusya merkezli farklı resmi kaynaklara göre de

aynı yıl Türkiye'nin Rusya'dan kömür ithalatının toplamda 11,5 milyon ton olduğu kaydediliyor. Bu tabloya göre Türkiye'nin ithal ettiği her 3 ton kömürün 1 tonu Şor Türklerinin yaşadığı ve baskı gördüğü bu bölgeden geliyor.

Dünyada kömür üretimi düşerken Rusya'da artış gösterdi

Rusya'nın kömür ihracatının büyük bölümü bölgeden karşılanıyor

DARİA ADREEVA: 'İNSAN ELİYLE YAPILMIŞ BİR FACİA'

'Sibirya'da Yavaş Ölüm' raporunun yazarlarından Fern'den Daria Andreeva, "Kuzbass'ta gözlemlediğimiz tam anlamıyla insan eliyle yapılmış bir facia. Öyle ki düşük karbonlu ekonomiye geçmediğimiz için her birimizin sorumlu olduğu bir facia" ifadelerini kullandı.

Kuzbass bölgesindeki kömür ocaklarından biri

ANNE HARRİS: 'RAPOR NEFES ALAMAYAN ŞOR HALKINI İÇERİYOR'

Raporun diğer yazarı Kömür Eylem Ağı'dan (Coal Action Network) Anne Harris ise Kuzbass'tan kalkan kömür tozunun bir parçası kömür kaynaklı elektriği tüketen ev ve işyerlerinin üzerinde kara bir leke oluşturduğunu savunarak, "Rapor, bu leke içinde nefes alamayan Şor halkını, boğulan nehirleri, yer değiştirmek zorunda kalan vahşi hayatı ve bizi Şor topraklarına götüren, boydan boya zehirlenmiş alanın izlerini de içeriyor" diye konuştu.

TÜRKİYE'NİN İTHAL ETTİĞİ KÖMÜRÜN ÜÇTE BİRİ ŞOR BÖLGESİNDEN

Türkiye 1990 yılında 5,5 milyon ton kömür ithal ederken bu oran 2000 yılından sonra kömür santrallerinin açılması ile arttı. 2016 yılına gelindiğinde 34,5 milyon ton kömür ithal edildi. 2017 yılı itibarıyla toplamda 7 bin MW kurulu güce sahip ithal kömür yakan santraller bulunuyor. Türkiye'nin ithal ettiği her 3 ton kömürün 1 tonu Şor halkının yaşadığı ve baskı gördüğü bu bölgeden geliyor. Türkiye bir yandan da 1990 yılında 5 bin 200 MW civarı yerli kömür yakan termik gücünü bugün 10 bin MW'ın üstüne çıkarmış, ülkenin dört bir yanındaki açık kömür madenlerini de bu ölçekte genişletmiş durumda.

Kömür madenciliğinin çevreye verdiği zararın boyutları en çarpıcı biçimde karların üstünde görülüyor

Yusuf Yavuz

LİNK : <https://odatv.com/sor-turkleri-yavas-yavas-oluyor-06051804.html>

[status draft]
[nogallery]
[geotag on]
[publicize off|twitter|facebook]
[category istihbarat]
[tags ŞOR TÜRKLERİ DOSYASI, Şor Türkleri]